

sit Sted, og at i alle Tilfælde en foregribende, en fremsthyndet og fremdreven Oplosning er lidet ønskelig. Thi en saadan Oplosning vilde ikke være Løsning af et enkelt Forholds Baand, det vilde blive en grundig Oplosning; den vilde udgaae inden fra og vilde gribe heelt igjennem; den vilde kunne bringe det dertil, at der, hvor der hidtil har været Samfund og Forening med fælles Troesbekjendelse, fælles Gudstjeneste, fælles Fromhedsanstalter, der vil Genheden splittes i religiøse Partier, og denne Spaltning vil gaae videre og videre, indtil omsider det Punkt bliver naaet, hvor Gen staaer imod Alle og Alle imod Gen. Saaledes vil man, ved hensynsløs Fremsthynden komme til at rokke og omstyrte, hvad man mindst af Alt vil have rokket og omstyrtet, og hvad man mindst af Alt vil være istand til at opreise og befæste paa Ny. Der er visse, derom er jeg fuldt og fast overbevist, Ingen i denne Forsamling, som ønsker en Bevægelse, der skulde drive os op og ned og om i alle Hjørner, indtil Bevægelsen tilsidst nedbrød sit eget bedste Værk; men naar jeg tænker mig Noget, som havde et Duffe herom, da vilde jeg tilskynde ham til at søge at faae ogsaa Det gjort flydende og løst, der hidtil igjennem alle Forandringer har bevaret noget Fasthed; men dersom vi ville en Bevægelse, som skal bringe os fremad til sand og sund Udvikling, da kan denne Bevægelse ikke savne sine faste Punkter, og da skulle vi skønne paa, at vi have nedarbejdet et kirkeligt Bæsen, som endnu har Bestand og har Midler til at bestaae. Jeg troer, det er af Bigtighed for Folkethingets Stilling overfor Folket, hvilken Beslutning det tager i den første Sag, som umiddelbart vedrører de kirkelige Interesser (Ja!). Det er mit Duffe og mit Haab, at man vil komme til den Erkjendelse, at der maa arbejdes for Troessfriheden paa en ganske anden Maade, end det her er skeet, naar det skal være et Arbejde i Troens Navn, i Folkets Interesse og i Grundlovens Aand, og de, som dele denne Erkjendelse med mig, ville ogsaa med mig stemme imod, at dette Forslag nyder videre Fremme (Nei! Nei!).

Ottefen: Jeg kan ikke, som jeg udtalte

mig paa det første Trin af denne Sag, være af den Mening, at det skulde være saa farligt at gaae ind paa dette Lovforslag. Jeg seer først hen til de Samfund, som vi her have omtalt, de af Staten ikke anerkjendte Samfund. Naar jeg vil betragte disse, saa maa jeg netop følge Lovforslaget saaledes som det er, og ikke først tænke mig Daaben og derpaa Confirmationen og saa Ægteffabet, thi det er vist, at disse Forhold komme just saaledes i de ikke anerkjendte Samfund, først Ægteffab, siden Daab og dernæst Confirmation; det er jo Noget, som er naturligt, at det maa komme saaledes, det er os Alle bekjendt. Jeg vil ikke modsigge den ærede Minister deri, at Kirken er voren sammen med Staten; det var den fuldkommen nødt til at være, naar Statskirken lagde Beslag paa enhver Sjæl, som kom paa den danske Jord, og derfor maa det være saaledes, derfor er ethvert Barn døbt, som har opnaaet den Alder, som der foredres, naar det ikke er et Barn, som er født af Jødeforeldre. Derfor maae vi først komme til Ægteffabet, og først naar der i disse Ægteffabsforbindelser avles Børn, kommer Daaben, og derfor vil jeg først tale om Ægteffabet. Ægteffab er jo nu, kan man sige, factisk tilladt, der bliver ikke talt om, hvordan det gaaer, og man kan ikke undre sig over, at der ikke har været mange Tilfælde, hvor der har været Trang til de borgerlige Vielser, fordi man ikke videre har lagt Mærke dertil. Hvad enten de nu gængse Vielser nu foretages af deres Præst og Forstander og Stræder eller hvad han nu er, saa høitidelig som mulig, saa har dog hverken Staten eller Samfundet anerkjendt dem som virkelig levende i Ægteffab sammen, men der har endnu ikke været nogen verdslig Ulempe forbunden dermed, fordi der ikke er opstaaet Spørgsmaal om Arv, men den Tid vil komme, da disse ægteffabelige Forbindelser slet ikke ville anses for gyldige, og hvorfor Bedkommende ikke ville kunne faae de Rettigheder i Samfundet, som Grundloven tilstger enhver ærlig Borger i Staten, og derfor synes mig, at det var bedst, at det, som nu er factisk bestaaende, ogsaa blev lovligt anerkjendt at være det.